

Liturgie morgendienst Emmen, 16 oktober 2016 Thema: Loof nu de HEER verblijd!

1. Votum
2. Zegengroet
Genade voor u en vrede van God onze Vader en van de Heer Jezus Christus.
3. Zingen: **LvdK 320:1,4**
4. Gods wil voor ons leven
5. Zingen: **Psalm 119:21,22**
6. Gebed om verlichting met de heilige Geest
7. Schriftlezing: **Psalm 107:1-32** (*gelezen door...*)
8. Zingen: **Psalm 107:1** (uit <http://www.denieuwepsalmberijming.nl/>)
9. Preek
10. Amenlied: **Psalm 107:2-9 in wisselzang**¹ (uit <http://www.denieuwepsalmberijming.nl/>)
11. Dankgebed, voorbede
12. Inzameling van de gaven (*diakenen geholpen door...*).
13. Slotzang: **Psalm 71:11,13**
14. Zegen.
De genade van onze Heer Jezus Christus, en de liefde van God en de eenheid met de heilige Geest zij met u allen.

1 Vers 2: 1e deel vrouwen, 2e deel mannen / vers 3: 1e deel: vrouwen, 2e deel: allen / vers 4: 1e deel mannen, 2e deel vrouwen / vers 5: 1e deel mannen, 2e deel allen / vers 6: 1e deel vrouwen, 2e deel mannen / vers 7: 1e deel vrouwen, 2e deel allen / vers 8: 1e deel mannen, 2e deel vrouwen / vers 9: 1e deel mannen, 2e deel allen

Volk van God, geliefde gemeente van Jezus Christus,
br/zr jonger of ouder, welkome gast, luisteraar/kijker thuis,

Psalm 107 is een heel bijzondere psalm. Niet alleen wat inhoud, maar ook wat opbouw betreft. Het is een kunstig lied.

De eerste drie zinnen vormen de kernachtige samenvatting en oproep van de psalm: [dia1] laat de verlost en de HERE om zijn goedheid prijzen, om de wonderen die Hij heeft gedaan. En in de rest van de psalm wordt deze oproep met vier voorbeelden onderbouwd. [dia2] Waarom vier? Omdat dat een bepaalde volheid laat zien.

Net zoals in vers 3 de vier windstreken symbool staan voor de hele aarde, zo staan zeg maar deze vier voorbeelden symbool voor de hele mensheid.

Dus u, jij en ik zijn er in opgenomen!

Laten we ze alle vier eens gaan bekijken.

De **eerste categorie** [dia3] is een groep mensen die rondwaalt door de woestijn, op zoek naar een vaste woon- of verblijfplaats.

Je ziet ze zo voor je: van die bedoeïenen, voortploeterend door al dat zand en die stenen. Een eenzame weg. Nergens een stad te bekennen. En boven hun hoofden brandt genadeloos de zon. Hun tong voelt als een stuk leer. Ze hebben honger. Radeloos worden ze: ze zien er geen gat meer in. Als er niets gebeurt zullen ze hier in de woestijn sterven. Voor je nu denkt: 'ja, maar hoezo geldt dat ook voor mij?' – wacht even. Want misschien ben je zelf ook wel op zoektocht.

Je zoekt een plek, een kerk, een geloof misschien, waar je je veilig en geborgen, *prettig* kunt voelen. Of je hebt een probleem en wilt graag een antwoord. Je denkt erover na, ziet wat op tv, gaat 's naar die cursus, kijkt eens in die kerk, zoekt op internet naar meer informatie, probeert 's dit en probeert 's dat. Je bijt je vast in boeken en brochures die allemaal een antwoord willen geven op jouw vragen.

Je hebt duidelijk honger en dorst naar iets wat je mist, wat je zoekt, maar vinden doe je het niet. Het is een eenzame worsteling die je uitput, ongelooflijk moe maakt, uitzichtloos.

De **tweede categorie** mensen [dia4] zijn geboeid in ellende, vastgeklonken met ijzeren ketens in donkere kerkeren. Ze kunnen voor hun gevoel geen kant op. Machteloos wachten ze op wat er gebeuren gaat.

Voor je hier denkt: 'ja, maar ik zit toch niet in de gevangenis?', is het goed even in te gaan op wat in vers 11 staat.

Deze mensen zitten namelijk niet *zomaar* vast, nee, het is het gevolg van hun ingaan tegen het Woord van God, van een 'zelf doen waar ik zin aan heb' en een je niets aantrekken van wat de HERE heeft gezegd.

En komt het daarmee niet al dichterbij? Een zonde kan je zo in z'n macht, in z'n greep hebben, dat je a.h.w. vastgebonden zit en geen kant meer op kunt. Het beheerst je gedachten, wensen en gevoelens. Je doet dingen die het daglicht niet verdragen. Je hebt vrienden die een slechte invloed op je hebben en die je dingen laten doen of zeggen of

zien die je eigenlijk helemaal niet wil. Of die je juist wel wil, maar waarvan je wel weet dat ze niet goed zijn.

Wie of wat heeft u in z'n greep? Waar kun jij niet onderuit? Waar valt het je moeilijk mee te breken? Kunt u zondige gedachten of fantasieën buiten boord houden? Onvriendelijke of sarcastische oordelen? Haat en nijd? Jaloezie?

De **derde categorie** is [dia5] zeker herkenbaar: je zou dat kort weg de zieken kunnen noemen. Mensen die ernstig ziek zijn, de poorten van de dood nabij.

Het lijkt erop alsof de psalmdichter je wil doen geloven dat ziekte een gevolg is van dwaas handelen, van een zondige levenswandel, dat je het te danken hebt aan eigen ongerechtigheid.

Is dat nooit het geval dan? Het is toch overduidelijk dat bepaalde levensgewoonten de gezondheid ernstige schade toebrengen? Je kunt je longen stuk roken. Je kunt je lever kapot zuipen. Je kunt je lichaam door hard werken en weinig rusten afpeigeren. Of er door eetgewoontes een ernstige aanslag op plegen. Of door drugs echt bij de poort van de dood komen. Dat getuigt allemaal echt niet van wijsheid! En dan is er zeker een link te leggen tussen ziekte en eigen schuld.

Alleen betekent dat nog niet dat je *in z'n algemeenheid* kunt zeggen dat ziekte een direct gevolg is van een persoonlijke zonde.

Daar moet je toch wel heel voorzichtig mee zijn. En dat is ook echt niet de bijbelse lijn. Wel dat ziekte en moeite en ellende in 't algemeen een gevolg is van de zonde: toen er nog geen zonde was, was er ook geen ziekte. Maar je gaat te ver, als je zegt dat als iemand ernstig ziek wordt, dat een *directe* en *persoonlijke* straf van God is voor een *bepaalde* zonde. Dan zouden er toch echt veel meer mensen ernstig ziek moeten zijn...

Je kunt bij deze zieken ook denken aan hen die wegwijnen van pure ellende. Misschien hebben ze hun geluk verwacht van een bepaald persoon of een bepaald iets, maar de dood van iemand die hen zeer dierbaar is, of het niet verwezenlijken van een levensideaal, of beschaamd vertrouwen zorgen ervoor dat ze vastlopen. Er is teleurstelling. Desillusie. Ze kunnen niet verder, daarvoor ontbreekt hen de kracht. Maar ze willen ook niet geholpen en getroost worden. Ze zijn compleet in de ban van verdriet, smart en rouw.

En tenslotte de **vierde categorie**. Mensen [dia6] in storm op zee. Hoog worden de golven opgezweept. Je ziet het schip opgetild worden en vervolgens weer neergeworpen. Je voelt je maag steigeren. Zeeziek! En alle stuurmanskunst haalt niets meer uit.

Maar het gaat hier niet alleen om zeelui. Dit zijn de mensen die altijd onderweg zijn. *Business as usual*. Zakendoen. Het gaat erom veel geld te verdienen, want daarop drijft je hele economie. De bomen lijken tot in de hemel te groeien. Mensen stijgen enorm in aanzien en succes. Maar dan komt er stormtij. De beurzen kelderen. De winsten vallen tegen. Roem en succes gebaseerd op geld en goed blijken heel kwetsbaar. Een prooi van de grillen van de natuur. Ieder management faalt; niet alles is te stroomlijnen en naar je hand te zetten.

En is dat überhaupt niet zo: dat we vaak wel *denken* grip op iets te hebben ('alles is onder controle'), maar dat als het erom spant, het vies tegenvalt?!

Vier categorieën mensen die er ellendig aan toe zijn. [dia7] **Waar hoort u/jij bij?**

Vier categorieën mensen in nood.

Nu leert nood bidden, zeggen ze. En dat is ook wel zo. In oorlogstijd weten de mensen opeens weer de weg naar de kerk te vinden. Als er ergens een ramp gebeurt zoeken mensen samen met anderen rust en stilte bij God.

Juist op momenten dat er iets diep ingrijpends gebeurt staan mensen open voor woorden van troost en bemoediging vanuit Gods Woord.

Nood leert bidden.

Ook in de vier categorieën van Psalm 107 speelt dat een heel belangrijke rol.

Vier keer is er nood en ellende, de nabijheid van de dood.

En dan, juist op dat moment, vallen mensen op de knieën en schreeuwen hun nood tot God.

Het is een **refrein** in het mensenbestaan [dia8] *ze riepen in hun angst tot de HERE...*

– Je bent vastgelopen in je zoektocht naar houvast, het antwoord op je dringende vraag vind je niet, wat je ook probeert, waar je ook zoekt. Je ziet er geen gat meer in. Je ziet nog maar één uitweg: *ze riepen in hun angst tot de HERE...*

– Je zit machteloos vastgebonden in al die zonden die je leven beheersen. Je kunt voor je gevoel geen kant meer op. Terneergeslagen zit je daar met een blok aan je been, er is niemand die je helpt. Je ziet nog maar één uitweg: *ze riepen in hun angst tot de HERE...*

– Je kwijnt weg door ziekte of ellende, je vergaat van pijn – lichamelijke of geestelijke.

Niets wil meer, niets gaat meer. Eenzaam teer je weg en wacht op de wrede dood. Je ziet nog maar één uitweg: *ze riepen in hun angst tot de HERE...*

– Je dacht het gemaakt te hebben, 'binnen te zijn', 'niemand die mij wat maakt'. Maar je bent alle grip kwijt. Je hebt de zaak, of misschien jezelf, niet meer onder controle. Het water stijgt je tot de lippen – 'we vergaan!' Je ziet nog maar één uitweg: *ze riepen in hun angst tot de HERE...*

Want ja, nood leert blijkbaar bidden.

Het is geen keurig afgewogen gebed, eerbiedig met de ogen dicht en de handen gevouwen.

Het is eerder een noodkreet, een schreeuw uit de diepte. Een schietgebed uit het diepst van je hart. Kort en krachtig, en geen woord over bekering of schuldbelijdenis. Alleen een noodkreet tot in de hemel – *Ach HERE red mij!*

Dat alleen – maar juist dat is in het oor en oog van JHWH al heel veel: ...eindelijk zoekt zij *Mij*; ...eindelijk valt hij voor *Mij* op de knieën.

Als je maar zover komt: op je knieën vallen en erkennen dat je niet buiten *God* om kunt, dat je *zijn* hulp en redding nodig hebt, meer dan welk antwoord, welke sleutel, welk medicijn of welke reddingboot dan ook.

Nood leert bidden. En geen wonder, want het helpt: [dia9] *...en Hij heeft hen gered uit vele gevaren...*

Dát is het **refrein in het Godsbestaan**: als de HERE aangeroepen wordt dan hoort Hij ook, dan grijpt Hij in. Dan geeft Hij rust, houvast, vertrouwen. Dan verlost Hij uit de macht van de tegenstander.

Nood leert bidden. Dat is wel duidelijk.

Maar leert redding ook danken? Dat is de vraag.

En voor Psalm 107 is het de centrale kwestie, het uiteindelijk doel van al wat er in een mensenleven gebeurt, dat je meezingt: loof nu de HEER verblijd!

Dat moet het refrein worden in het leven van alle mensen: [dia10] *dat zij de HERE loven om zijn trouw, om zijn wonderen aan mensen verricht!*

Maar ja, dat is het 'm nou net: *zie* je die goedheid van de HERE, merk je alle wonderen die Hij doet nog wel op?

Wil je dat wel zien? Heb je daar een antenne voor?

Of vind je alles wat er gebeurt na je schreeuw tot God om hulp 'gewoon', 'normaal' en 'vanzelfsprekend'?

Hoe *gewoon* is dat dan: dat Hij uitzicht biedt, je de weg wijst naar een veilige plek, een antwoord geeft op je vragen, je rust en vrede geeft, je dorstige ziel laaft en je hongerende ziel met het goede vervuld?

Hoe *normaal* is dat dan: dat Hij de banden waarmee je vastgebonden zit losscheurt, dat waar je door geboeid was verbreekt, bevrijding geeft, deuren opent en je het licht doet zien?

Hoe *vanzelfsprekend* is dat dan: dat Hij genezing geeft, redt van de dood, medicijnen en ingrepen zegent, nabij wil zijn in eenzaamheid?

Hoe *gewoon* is dat dan: dat Hij alle stormwind en beroering en deining in het leven maakt tot een zacht suizen over vlak water, je laat merken dat er wezenlijker zaken zijn dan alsmaar achter geld aanhollen en alles opofferen aan Mammon, je brengt in een veilige haven en er weer tijd komt om naar de kerk te gaan en met de gemeente samen te komen?

Laten we toch vooral het goede en wondere ontdekken in ons leven.

De hand van de HERE die in Christus Jezus je Vader is in al wat gebeurt.

Het wonder van het gewone.

Misschien kunnen we zelfs met elkaar afspreken dat we het woordje 'gewoon' uit ons woordenboek schrappen!

Want gewoon? Er is niets gewoon!

Hoe piepklein ook of ontzaglijk groot. Hoe alledaags ook of uitzonderlijk.

Alles en iedereen is bijzonder! Uniek. Waardevol. Mooi. Iets om ontzettend dankbaar mee te zijn.

Kijk en daar wil Psalm 107 je hebben.

Het zegt tegen je: [dia11] **blijf niet in je ellende zitten maar vlucht er mee naar God toe.**

Houd God niet buiten je leven, je zorgen, je moeiten, je strijd.

Maar schrei je nood aan JHWH die er altijd bij is. Doe die knieval – dat is het begin.

En ontdek dan dat God ook met en voor jou bezig is.

Soms is dat overduidelijk en heel ingrijpend.

Een andere keer moet je er echt naar zoeken.

Maar probeer daar gevoel voor te krijgen – het maakt je leven zoveel waardevoller, zoveel heerlijker, zoveel dankbaarder.

Want je noodkreet mag dan een enkel woord, een schreeuw zijn.

Het vervolg moet wel méér zijn en worden.

Dus niet alleen: nood leert bidden.

Maar vooral ook: uitredding leert danken.

De lof aan God op de lippen nemen, Hem lofoffers brengen, wat Hij heeft gedaan voor je met een juichend hart aan anderen vertellen, samen met Gods andere verlost in de gemeente zingend jubelen: [dia12] *looft de HERE want Hij is goed, want zijn goedertierenheid is tot in eeuwigheid!*

Amen